

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМДАР / ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ /
PEDAGOGICAL SCIENCES

DOI 10.54596/2309-6977-2022-2-25-33

УДК 372.811.1/8

МРНТИ 10.02.02

АҒЫЛШЫН ТІЛІН ОҚЫТУ ПРОЦЕСІНДЕ “FLIPPED CLASSROOM” ӘДІСІН
ҚОЛДАНУ ҰТЫМДЫЛЫҒЫ

Таубай Д.Ш.

(e-mail: dtaubai@mail.ru)

М. Өтемісов атындағы БҚУ, Орал, Қазақстан

Аңдатпа

Мақалада “Flipped Classroom” немесе “Төңкерілген Сынып” (“инвертелген оқыту”) ұғымына түсініктеме беріледі. Оқушылардың оқу үрдісінде ерекшеліктеріне, білім беруде мотивациясын дамытуға ықпал жасауда, оқушылардың мінез-құлқын өзгеруін есепке алу, оқушылардың оқу сапасын көтеру, әр түрлі ресурстарға және дәл оқыту әдістемесіне мүмкіндік туғызу, оқытудағы өзгерістер мәселесі сұрақтары қарастырылады. Оқушыларға қашан, қайда және қандай ырғақпен оқу керектігін, оқылатын материалдың реттілігі мен күрделілік деңгейін таңдау еркіндігі жасалуы туралы тоқталады. Мақала әдіснамасы “Flipped Classroom” тиімділігін арттыру, мұғалім мен оқушының мүмкіндіктерін сипаттау, оқу процесінде мұғалім мен оқушы рөлдерінің алмасу фазалары және ұсынылған технологияны қолдану үлгілері берілген (сыныпта және үйде). Және де, “Төңкерілген Сынып” үлгісінің тиімділігі, дәстүрлі оқыту әдісімен салыстырғанда оның артықшылықтары мен кемшіліктері талқыланады.

Түйін сөздер: “Төңкерілген Сынып”, мұғалім, оқушы, әдістеме, рөлдік алмасу, оқу тапсырмалары, бейнематериалдар, инновациялық технологиялар, инвертелген оқыту.

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МЕТОДА “FLIPPED CLASSROOM”
В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ

Таубай Д.Ш.

(e-mail: dtaubai@mail.ru)

ЗКУ имени М. Утемисова, Уральск, Казахстан

Аннотация

Статья посвящена описанию и применению новой технологии обучения “Flipped Classroom” или “Перевернутый Класс”. Рассматривается вопрос изменений в образовательном процессе, в преподавании с учётом изменения характеристик учеников, качеств учителей, ресурсов и самой методики преподавания, способствующих развитию образовательной мотивации учеников. Показаны возможности предоставления ученикам свободы выбора, когда, где и в каком ритме обучаться, последовательности и уровня сложности изучаемого материала. В статье раскрываются особенности работы учителя и ученика, повышающие действенность методологии “Flipped Classroom”, представлены фазы обмена ролями учителя и ученика, приведены модели применения представленной технологии (в классе и дома) в образовательном процессе. Обсуждена эффективность модели “Перевернутого Класса”, её преимущества и недостатки по сравнению с традиционным методом обучения.

Ключевые слова: “Перевернутый Класс”, учитель, ученик, методология, обмен ролями, учебные задания, видеоматериал, инновационные технологии, перевернутое обучение.

THE EFFECTIVENESS OF USING “FLIPPED CLASSROOM” METHOD IN THE PROCESS OF TEACHING ENGLISH

Taubay D.S.

(e-mail: dtaubai@mail.ru)

M. Utemisov WKU, Uralsk, Kazakhstan

Abstract

The article is devoted to the description and application of the new learning technology “Flipped Classroom”. The issue of changes in the educational process, in teaching, taking into account changes in the characteristics of students, the qualities of teachers, resources and the teaching methodology itself, contributing to the development of educational motivation of students is considered. The possibilities of giving students the freedom to choose when, where and in what rhythm to study, the sequence and level of complexity of the studied material are shown. The article reveals the features of the work of a teacher and a student that increase the effectiveness of “Flipped Classroom” methodology, presents the phases of the roles of a teacher and a student and provides models for applying the presented technology (in the classroom and at home) in the educational process. And all discussed the effectiveness of the “Flipped Classroom” model, its advantages and disadvantages in comparison with the traditional teaching method.

Key Words: “Flipped Classroom”, teacher, student, methodology, role exchange, learning tasks, footage, innovative technologies, inverted learning.

Кіріспе

Бүкіл әлемдегі білім беру жүйелері қоғамдағы жаһандық өзгерістер, саяси жүйелердің өзгеруі және де басқа да әлеуметтік-экономикалық факторлар нәтижесінде реформалануда. Бұрын білім беру негізінен дәстүрлі педагогикалық тәсілдерді қолдайтын. Дегенмен, ақпараттық технология саласындағы соңғы революциялық жетістіктер; интернет - технологиялардың кең ауқымды дамуы білім беру саласындағы зерттеулердің мүлдем жаңа бағыттарын ашты. Осы өзгермелі әлемнің талаптарын қанағаттандыру үшін оқытудың инновациялық әдістері дамып келеді. Зерттеушілер оқыту стильдерінің қолданыстағы теориялары мен модельдерін жетілдірудің жаңа тәсілдерін үнемі ойластыруы, оқытудың жаңа технологияларын, заманауи оқыту модельдерін әзірлеуі және енгізуі керек. Бүгінгі жастардың дүниетанымы, көзқарасы ақпараттық технологиялардың дамуымен өзгеруде. Білім алушылар әр түрлі ақпараттық құрылғыларды қолдана отырып, ақпаратты тек сынып ішінде ғана емес, сонымен қатар сыныптан тыс уақытта да сәтті қабылдай алады. Сонымен қатар, адамдардың өзіндік оқу мәнерлері, сондай-ақ қабылдау жылдамдығы бар екені белгілі. Осы себептерге байланысты, мектеп оқушылары мен студенттердің жаңа ақпараттар мен дағдыларды меңгеру және қолдану тәжірибесін қалыптастыру мақсатында оқушылардың білім беру нәтижелерін жақсарту, білім беру технологияларын таңдау және пайдалануды негіздеу мақсатында оқу-тәрбие үдерісі үнемі қайта қаралып отырады. Бұл мақалада оқытудың инновациялық моделі ретінде “төңкерілген сыныптың” мүмкіндіктері қарастырылады.

“Flipped classroom” – бүгінгі күні сәтті дамып келе жатқан салыстырмалы түрде жаңа оқыту технологиясы, оқыту стратегиясы және дәстүрлі оқыту ортасын өзгертетін аралас оқыту түрі, көбінесе оқу мазмұнын сабақтан тыс жерде, онлайн режимінде қамтамасыз етеді. Және керісінше, ол дәстүрлі түрде үй тапсырмасы болып саналатын қызметті сыныпқа ауыстырады. “Flipped Classroom” әдісінде оқушылар тәлімгер мұғалімнің жетекшілігімен онлайн дәрістерді тыңдауды, онлайн пікірталастарда бірлесіп жұмыс істеуді немесе үйде зерттеу жүргізуді, сондай-ақ сыныпта жеке және топтық жобалармен жұмыс істеуді үйренеді. Осылайша, “төңкерілген” оқыту – бұл

оқыту топтық оқу кеңістігінен жеке, жеке оқу кеңістігіне тікелей ауысатын педагогикалық әдіс, ал нәтижесінде топтық кеңістік динамикалық интерактивті оқыту ортасына айналады, онда оқытушы оқушыларға тұжырымдамаларды қолдана отырып, басқарады және тақырыпты зерттеуге шығармашылық түрде қатысады.

“Төңкерілген” оқыту әдісі тек мектептерде ғана емес, ЖОО-да да танымал бола бастады. “Төңкерілген” оқыту білім берудегі күрделі педагогикалық мәселелерді шешуге мүмкіндіктер береді. Өйткені, бір жағынан, мұғалім әртүрлі мәдениеттердің өкілдері болып табылатын білім деңгейі әртүрлі балалармен жеке жұмыс жасай алады. Сонымен, екінші жағынан, бұл мұғалімге қажет болған жағдайда әртүрлі мәдениеттер мен әртүрлі білім деңгейлерінің балаларынан жасанды түрде құрылған топтар бойынша сыныптағы оқушылардың бірлескен жұмысын ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

“Төңкерілген Сынып” оқытуы қандай болмақ? Дәстүрлі оқыту әдісі – бұл сабақтарда жаңа тақырыптың теориясын сыныпта талқылап, (өзіміз түсіндіреміз, оқулықты оқытамыз, т.б.), ал үйге практикалық тапсырма берілетін болса (жаттығуларды орындау немесе есептерді шығару, т.б.). *Теория – сыныпта, тәжірибеде қолдану – үйде (Светлана Яскевич, 2014)*. “Төңкерілген сынып” әдісі – сабақтарды бейнетүсірілім арқылы көрсетіп, оқушылардың білу, түсіну дағдыларын дамыту мақсатында үй тапсырмасы ретінде ұсынылатын педагогикалық әдіс түрі.

Жаратылыстану бағытындағы пәндерде (математика, биология, физика) 50%-ға жуық, гуманитарлық бағытындағы пәндерге (қазақ, орыс, ағылшын тілдері; қазақ әдебиеті, тарих, жаратылыстану, т.б.) 25%-ға жуық сабақ уақыты теорияны, жаңа тақырыпты түсіндіруге кетеді. Уақыттың жеткіліксіздігінен кейбір мұғалімдер сабақ үстінде орындау қажет тапсырмаларды үйге беріп жіберуге мәжбүр болады. “Төңкерілген сынып” әдісінде бұл үдеріс мүлдем басқаша орын алады. Мұғалім жаңа материалды бейнежазба арқылы көрсетіп, сабақ барысында оқушыларға тәжірибелік тапсырмалар беру арқылы теориялық білімін, жаңа тақырыпты меңгеруін бақылайды. Осының нәтижесінде оқушыларға тәжірибе жүзінде орындайтын тапсырмалар мен жұмыстар көбірек жүргізіледі. Сабақта уақыттың жеткілікті болуы мұғалімнің әр оқушымен жеке жұмыс жүргізуіне мүмкіндік береді. *Төңкерілген оқыту арқылы мұғалім белгіленген сабақ аясында оқушылардың алған білімін қолдану дағдыларын дамыта алады (Jonathan Bergmann and Aaron Sams, 2015)*.

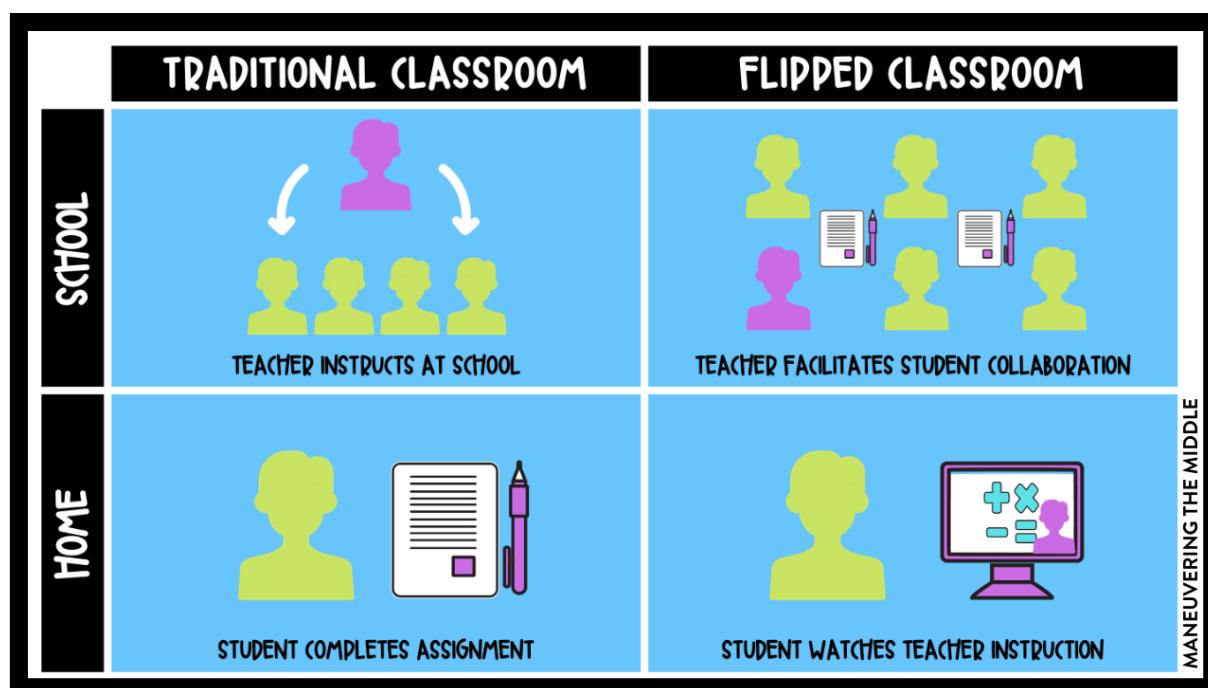
Әдістеме. Қазіргі білім берудің негізі мен мазмұны – инновациялық қызмет, оның мәні педагогикалық процесті жаңарту, дәстүрлі білім беру жүйесіне жаңа формацияларды енгізу болып табылады. Бұл әртүрлі деңгейдегі және әртүрлі мақсатты бағыттағы бұрын қолданылған оқыту технологияларының жаңа жетілдірілуіне әкелді. Олардың ішінде инновациялық оқыту технологиялары ерекше орын алады. Олар оқу-тәрбие үрдісінде белсенді түрде орын ала отырып, білім берудің мазмұны мен әдістерін қоғам мен жеке тұлғаның үнемі өзгеріп отыратын талаптарына сәйкестендіріп, білім берудегі дағдарыстарды еңсеруге ықпал етеді.

Бүгінгі таңда инновациялық технологиялар оқытуды саналы мақсаттың, ғылыми тұрғыдан дамытылатын пәнаралық қызметтің өнімі ретінде сипаттайды және оны дәстүрлі оқытуға балама болатын білімді игерудің ерекше түрі ретінде инновациялық оқыту ретінде белгілеуге мүмкіндік береді. Қазіргі таңда Қазақстанда оқыту моделі қалыптасуда. Жоғары оқу орындары мен жалпы білім беретін оқу орындарына оқытудың шығармашылық әдістерін енгізу оқытушының кәсіби деңгейіне жаңа және жоғары талаптар қояды. Ол ғылымда қалыптасқан идеяларды ғана емес, сонымен қатар әртүрлі мәселелер бойынша даулы көзқарастарды да білуі керек. Дегенмен, шығармашылық

әдістемелер мен оқытудың жаңа технологиялары оқу-тәрбие процесінде өзінің лайықты орнын алған жоқ.

Қазақстан Республикасының “Білім туралы” Заңымен педагогтарға педагогикалық процесті кез келген үлгі бойынша құрастырудың неғұрлым оңтайлы нұсқасын қолдануға мүмкіндік беретін оқыту нысандарын, әдістері мен технологияларын таңдаудағы вариативтілік қағидаты бекітілді.

Талдау жалпы білім беру процесінің екі негізгі жағы – оқушылар мен оқытушылар арасында оқыту проблемалары бар екенін көрсетеді. Бұған білім алушылардың ерекшеліктерінің өзгеруі, оқытушылар сапасының өзгеруі, оқытудағы өзгерістер, ресурстардың өзгеруі әсер етеді. Бұл жағдайда не істеуге болады? Бір нұсқа, жоғары оқу орны және жалпы (мектептегі) білім беру құрылымында оқу процесі туралы түсінікті түбегейлі өзгерткен білім алушылардың қызметін ұйымдастырудың инновациялық моделі – “Flipped Classroom” (“Төңкерілген сынып”) әдіснамасын қолдану. “Төңкерілген сынып” сабақта және мектептен тыс оқу қызметін өзгертеді. Білім алушылар сабаққа дейін жазылған және орналастырылған онлайн бейнематериалдарды пайдалана отырып, қажетті ақпаратты, оқытушының түсініктемелері мен нұсқаулықтарын алады, ал оқу сабағында мұғалімнің бақылауымен интерактивті технологияларды, әдістер мен құралдарды қолданумен “үй” жұмысы орындалады (1-сурет).

1-сурет

“Төңкерілген” оқытуды тиімді жүзеге асыру үшін белгілі бір цикл қолданылады: (1) оқыту бейнесі; (2) сыныптағы интерактивті жұмыс; (3) бақылау – Кері байланыс – бағалау. Әрбір кезең қосымша оқыту немесе бақылау-өлшеу материалдарын әзірлеуді талап етеді. Сабаққа дайындалу үшін оқушылар үйде мұғалімнің түсініктемелерімен немесе бақылау сұрақтарымен бейне сабақтарды көреді және/немесе оқулықтағы түсіндірмелерді көруге ыңғайлы уақытта оқиды. Сабақта мұғалім практикалық тапсырмалар мен қажетті қосымша материалдар береді. Тапсырманы орындау барысында оқушылар жұпта немесе топта жеке жұмыс істейді, ал мұғалім бақылаушы

ретінде әрекет етеді, материалды игерудегі негізгі қиындықтарды анықтайды, қиын сәттерді түсіндіреді және оқушылардың жұмысын бағалайды.

Бейне әзірлеуді дайындау кезінде мұғалім келесі ерекшеліктерді ескеруі керек: бейненің ұзақтығы 5-7 минут болуы керек; бейнеде бір немесе екі сұрақ/аспект қарастырылуы керек; бейне түсіндіру интерактивті болуы керек. Көбінесе инверттелген оқуда бейне сабақ маңызды рөл атқарады, бірақ бұл мүлдем дұрыс емес, өйткені инверттелген оқытудың негізгі мақсаты оқушыларға әртүрлі дағдыларды қалыптастыруда ең тиімді көмек болып табылады. Бейне сабақтар – бұл оқыту моделінің ең тартымды бөлігі, бірақ мұғалім оқушының танымдық - іздеу жұмысының басқа әдістерін қолдана алады: сайттарды қарау, зерттелетін тақырыпқа арналған блогтар, сауалнаманы толтыру, презентация жасау және т. б.

“Инверттелген оқыту” – бұл өзара байланысты екі кезеңнен тұратын студенттердің іс-әрекетін ұйымдастырудың мақсатты процесі, олар:

- оқытушы жазып алған немесе іріктеп алған бейнематериалдарды қамтитын онлайн-курстарды пайдалана отырып, білім алушылардың сабақтан тыс құрылымдалған өзіндік жұмысы;

- сабаққа дейін алынған білімді қолдануға, когнитивті және практикалық дағдылар мен құзыреттілікті қалыптастыруға, яғни жоғары деңгейдегі жоспарланған оқыту нәтижелеріне қол жеткізуге бағытталған аудиториялық интерактивті оқу сабақтары.

“FLIP” әдістемесі: F – икемді орта (flexible environment), L – оқыту мәдениеті (learning culture), I – мақсатты мазмұн (intentional content), P – кәсіби оқытушы (professional educators).

“Икемді орта” нені білдіреді? Бұл кезде, білім алушы қашан, қайда және қандай ырғақта оқуды өзі шешеді, ал ол үшін оқытушы: оқушыға алған білімімен, өз сұрақтарымен және күмәнімен алмасуға мүмкіндік беретін уақыт аралығын белгілейді; оқу процесі кезінде оқушыларды бақылайды (олар қайда қателіктер жібереді, оқу ырғағына үлгере ме және т. б.); оқушының оқу стиліне бейімделу үшін әртүрлі тәсілдермен материалдар (видео, мәтін, практикалық сабақ) ұсынады.

“Оқыту мәдениеті” нені білдіреді? Бұл кезде оқушы оқу процесінің басты кейіпкері, өз білімін қалыптастыруда белсенді қатысушы болып табылады және өзін бағалауға мүмкіндік беруі керек, ол үшін мұғалім оқушылар үшін маңызды оқыту әдістерін анықтайды және қалыптастырады (оларды әр түрлі таңдау үшін қалыптастырады оқушыларды технологияның көмегімен; материал туралы білімді тереңдетуге мүмкіндік беретін пікір алмасуды ұсынады). Мысалы: практикалық тапсырмалар, пікірталастар, тапсырмалар және т. б.

“Кәсіби мұғалім” нені білдіреді? Бұл бұл модельде мұғалімнен талап етілетіні: барлық оқушыларға қолжетімді болуы, жұмыс барысында оқушылардың өз пікірлерімен бөлісуді үйренуін бақылауы; бақылау және деректерді жазу арқылы оқуды бағалауды сабақта қолдануы; оқу тәжірибесі туралы басқа мұғалімдермен талқылауы және бірлесіп жұмыс жасауы.

Талқылау. Көптеген зерттеушілер инверттелген оқытудың сөзсіз артықшылықтарын атап өтті. Бұл оқушыларға сыныпта анықталған күрделі кешенді, қолданбалы салаларда статистикалық маңызды артықшылықтар береді. Сонымен қатар, инверттелген сыныптағы студенттер дәстүрлі сыныпқа қарағанда курстан көбірек үйреніп, курстың ұнағанын сезінеді. Инверттелген сыныпта студенттер ақпаратты пассивті қабылдаушылардан белсенді бағалаушылар мен ақпаратты пайдаланушыларға ауысады, ал мұғалім жеке оқытушыдан жаттықтырушыға ауысады. Оқушылар бұл әдісті

оқудағы дифференциацияға мүмкіндік беретін мағынада анағұрлым ынталандырады деп сезеді және олар курсқа қанағаттанғанын, сабаққа қатысуы жақсарғанын және оқу күш-жігерінің артатынын байқайды. Сыныптағы оқушылар дәстүрлі сыныпқа қарағанда жақсы даралануды көрсетеді және әртүрлі мәдениеттер мен білім деңгейлерінің балаларымен бірлесіп оқуға қызығушылықтарын арттырады, оқушылар дәрістерге оңай қатысады және өзін-өзі басқару, өзін-өзі реттеу және өзін-өзі анықтау дағдыларын дамытады.

“Төңкерілген” оқыту жағдайында мұғалімге тағайындалған рөл өзгереді. Қазір мұғалім “сахнадағы данышпан” болудың орнына, рөлін когнитивтік жаттықтырушы рөліне аударып, “жолбасшыға” айналады.

Дәстүрлі парадигма оқушыны білім “құйылатын” бос ыдыс ретінде қарастырса, “Төңкерілген” педагогика оқушыны ақпараттан білімді қалпына келтіретін белсенді білім алушы ретінде қарастырады.

Аралас және “төңкерілген” оқытудың теориясы мен қолданыстағы тәжірибесін талдау модельдің артықшылықтары мен кемшіліктері туралы келесі қорытындыларды жасауға мүмкіндік береді:

I. “Төңкерілген сынып” үлгісінің артықшылықтары.

1. Жеке көзқарас және кері байланыс – мұғалім әр оқушымен жеке сөйлесіп, оған бейімделуге көмектесіп, оқушының білім деңгейіне сәйкес келетін жеке тапсырмаларды таңдай алады.

2. Модель оқушыға бір материалды қажетінше бірнеше рет қарауға мүмкіндік береді.

3. Жаңа тақырыпты барлық нәзіктіктері мен нюанстарымен талдауға мүмкіндік туады.

4. Барлық қиын сұрақтарды сабақ барысында шешуге болады.

5. Мұғалім әр түрлі деңгейдегі сынып оқушыларына сабақ беру үшін оқу қызметін ұйымдастыра алады. Оның ішінде мүгедектігі бар мобильді емес балалармен ұйымдастыруға болады.

6. Бірлескен практикалық жұмыстарға (зертханалық жұмыстар, семинарлар және т.б.) оқу сағаттары босатылады.

7. Төңкерілген оқыту моделін бастауыш, орта, жоғары мектеп және ЖОО-да қолдануға болады.

8. Сабақты өткізіп алған оқушылар материалды пысықтауға мүмкіндік алады

Осылайша:

1. Төңкерілген педагогика оқытуды оқушылар тобы сабақ барысында белгілі бір тақырыптарды тереңірек зерттейтін оқушыға бағытталған модельге саналы түрде ауыстырады. Инвертелген сыныпта мазмұнды жеткізу әртүрлі болуы мүмкін. Мазмұнды дайындау үшін көбінесе оқытушы немесе үшінші тұлғалар дайындаған бейне сабақтар қолданылады, дегенмен интерактивті қатысу пікірталастары, цифрлық зерттеулер, мәтіндік материалдар да пайдаланылуы мүмкін. Оқу материалдарының көпшілігі электронды білім беру ресурстары ретінде ұсынылған: SCREENCAST-O-MATIC, Wizer, Webcamscreencapture, YouTube, VideoNotes, WeVideo, LearningApps, TRIVENTY, QUIZZ, Kahoot, Quizlet, KhanAcademy, LearnZillion, EdPuzzle, Teachem, GoogleDrive және т.б.

2. “Төңкерілген” педагогика негізгі оқу-ұйымдастыру міндеттерін шешуге мүмкіндік береді: мұғалімнің ықпалына байланысты оқу-тәрбие процесін ретке келтіру; сабақ барысында (дайындық пен дайындықсыз, күшті және әлсіз) дайындық деңгейі мен

3. бұрынғы білім көлемі әртүрлі, мәдениеті әртүрлі студенттердің оқу жұмысына белсенді қатысуын қамтамасыз ету; оқу үдерісіне жүйелі бақылау орнату.

4. “Төңкерілген” педагогика оқытушыларға сабақта оқушылармен қарым-қатынас жасау үшін бос уақытпен қамтамасыз етеді. Оқушылармен жеке деңгейде қарым-қатынас жасау мүмкіндігі туады. Тақырыпты түсіну немесе үй тапсырмасын орындауда қиналатын оқушыларға көбірек көңіл бөлуге болады, ал дарынды оқушылар өз бетінше өздігінен оқуға көбірек еркіндікке ие болады. Сыныптағы оқыту проблемаларды шешуге, талқылауға негізделген. Оқушылардың жаңа білімді ашатын танымдық іс-әрекет процесіне баса назар аударылады.

5. Мұғалім тұлғасының рөлі барған сайын маңызды бола түсуде. Мұғалімнің қызметі оқушының оқуын үйлестіруге, яғни көмек көрсетуге, кеңес беруге және танымдық және зерттеушілік әрекет үшін оқу-проблемалық жағдайды жасауға бағытталған тәлімгер рөліне ие.

Бірақ оқушылардың қазіргі буынымен байланысты бірқатар проблемалар бар: олар оқытылатын пәнге тікелей қатысы жоқ, сонымен қатар мұғалімнің рөлін өзгертуді талап ететін бірқатар мәселелер және мұғалімдер кездесетін қиындықтар.

II. “Төңкерілген сынып” үлгісінің кемшіліктері.

1. Курсты инверттелген форматқа түрлендіру, жоғары іске қосу шығындарын талап етеді.

2. Мұғалімдердің біліктілігін арттыруға, даярлауға көбірек көңіл бөлу қажеттілігі.

3. Курсты дәстүрлі оқыту әдісінен инверттелген форматқа ауыстыру мұғалімдерден уақытты көп жұмсауды талап етеді; тәрбиешілерге бейнероликтер жасауға қажетті уақыт; оқушылардың жаңа оқу үлгісіне үйрену уақыты, сонымен қатар, мұғалімдерге жаңа және инновациялық оқыту стратегияларын қолдануға мүмкіндік беретін әкімшілердің міндеттемесі мен қолдауын талап етеді.

4. Оқушылардың өз рөліне деген көзқарасын өзгерту және оқу процесіне белсендірек қатысуға көшу үшін уақыт қажет. Сонымен қатар, мұғалімдерді даярлаудың өзі неғұрлым мақсатты болуы керек. Оқытушы оқушыларды жаңа оқу үлгісіне дағдыландыру үшін көп уақыт жұмсауы мүмкін.

5. Ғалымдар арасында “төңкерілген” педагогиканың тиімділігі туралы консенсус жоқ. Кейбір авторлар мәселені шешу үшін қолайлы алмастырғыш болатынына сенбейді және бейнефильмдер мұғалімдерді оқушының дамуындағы мәнін немесе маңыздылығын төмендетеді деген сенімде.

6. Flipped Courses-тегі зерттеулердің көпшілігі оқыту әдістері мен оқу бағдарламаларын әзірлеу процесін құжаттауға бағытталған, қорытындылар қысқа мерзімді зерттеулерге, мұғалімдер мен оқушылардың кері байланысына негізделген. Бағалау әдістері негізінен курстық бағалаулар мен сауалнамалардан алынған сандық деректермен шектеледі.

Сонымен қатар студенттер келесі проблемалық мәселелерге тап болады:

1. Оқушылардың электрондық оқыту жүйесінде тәжірибесінің болмауы, шоттарды алудағы, электронды курста шарлаудағы қиындықтар.

2. Оқу сайттарындағы оқушылардың коммуникациядан қорқуы.

3. Білім берудің ақпараттық ортасы оқушыларға пәннің барлық маңызды көлемін құрылымдық түрде ұсынады, бұл олардың меңгеруінде сенімсіздік тудырады.

4. Оқушылардың тым жоғары орындаушылық дәрежесі, мұғалімнің аудиторияда да, үйде де өз бетінше жұмыс жасау кезінде қандай элементке жүгінетіні туралы мұғалімнен нұсқауларын күту.

5. Шығармашылық, креативтік көріністерінің болмауы.

6. Оқушылардың бағаланбайтын элементтерге деген қызығушылық болмауы, тек бағаланатын элементтердің орындалуы.

Осылайша, “төңкерілген” педагогиканы құру үшін **жоқ** екенін атап өткен жөн:

- “төңкерілген” педагогика феноменін нақты контексте тереңірек түсіну үшін сапалы зерттеулер.

- сенімді теориялық негіздер мен бағалау әдістері негізінде құрылған “төңкерілген” оқытуды жүзеге асыруға арналған жұмыс бағдарламалары мен оқу материалдары;

Қорытынды

Осылайша, “төңкерілген” оқыту дәстүрлі білім берудің артықшылықтарын жоғалтпай, инновациялық оқыту технологияларын, әдістері мен құралдарын тиімді біріктіруге мүмкіндік береді. Жоғары білім беруде “төңкерілген” оқытуды пайдаланған кезде төмен деңгейдегі, атап айтқанда “біледі” деңгейіндегі оқыту нәтижелеріне қол жеткізуді студенттер сабақ алдындағы аудиториядан тыс өзіндік (үй) жұмыс барысында жүзеге асырады.

Оқуға “төңкерілген” тәсілдің сәттілігі оқытушы мен оқушылар арасындағы синергияға байланысты және оқудан бұрын, кезінде және одан кейін үнемі ынталандыруды қажет етеді. Көптеген ғалымдар бұл педагогика әртүрлі оқу пәндерінде, математиканың барлық түрлерінде, сондай-ақ басқа STEM курстарында жақсы жұмыс істей алады деп санайды және бұл педагогикаға ұлттық қызығушылықтың артуына ықпал етеді, бұл сөзсіз жаңа идеяларға, стратегиялар мен құралдарға әкеледі.

“Төңкерілген” оқыту білім берудегі күрделі педагогикалық мәселелерді шешуге мүмкіндік береді. Зерттеу “төңкерілген” оқыту сұрақтары ғылыми және әдістемелік әдебиеттерде жеткілікті зерттелмегенін көрсетті. “Төңкерілген” оқыту саласындағы педагогиканың ақылға қонымды теориялық негіздерін, сондай-ақ бағалау әдістерін жасау үшін оқушылар мен студенттерді оқытуға арналған ұзақ мерзімді бағдарламалар мен оқу материалдарын практикалық іске асырудың әртүрлі аспектілерін зерттей отырып, әлде де әрі қарай ғылыми зерттеулер жүргізу қажет етеді.

Әдебиет:

1. Marshall, H. Three reasons to flip your classroom // Bilingual Basics. August, 2013. URL: <http://newsmanager.commpartners.com/tesolbeis/issues/2013-08-28/6.html>
2. Pilar Caceres Gonzalez. «Инвертелген аудитория» әдістемесінің негіздері: практикалық сабақтарда қолдану. – Валенсия: Политехникалық университет, 2015. – 15 б.
3. Беркенова Г.С. Инновациялық технологиялар және инновациялық педагогикалық қызмет жоғары білім сапасының көрсеткіштері ретінде. Еуразия ұлттық университетінің хабаршысы. Л.Н. Гумилев. - № 5 (84) 2011.
4. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы (21.07.2015 ж. өзгертулер мен толықтырулармен).
5. Саутенкова Л.С. Географияны оқытудағы инновациялық технологиялар. Оқу құралы. – Ақтөбе, 2009. – 67 б.
6. Харламова, Т.В. Incorporating Technology into EFL Classroom // Мәдениетаралық коммуникация контекстіндегі шет тілдері: «Мәдениетаралық коммуникация контекстіндегі шет тілдері» VI халықаралық интернет-конференциясының материалдары (26-28 ақпан 2014ж). - Саратов, 2014. - Б. 312-317

References:

1. Marshall, H. Three reasons to flip your classroom // Bilingual Basics. August, 2013. URL: <http://newsmanager.commpartners.com/tesolbeis/issues/2013-08-28/6.html>
2. Pilar Saceres Gonzalez. «Inverttelgen auditoriya» әдіstemesiniң negizderi: praktikalық sabaqarda qoldanu. – Valensiya: Politehnikalық universitet, 2015. – 15 b.
3. Berkenova G.S. Innovaciyalық tekhnologiyalar zhәne innovaciyalық pedagogikalық qyzmet zhоғary bilim sapasynuң kәrsetkishteri retinde. Euraziya ұltтық universitetiniң habarshysy. L.N. Gumilev. - № 5 (84) 2011.
4. «Bilim turaly» Qazaqstan Respublikasynuң 2007 zhylғы 27 shildedegi № 319-III Zanу (21.07.2015 zh. өзgertuler men tolyқтыrularmen).
5. Sautenkova L.S. Geografiyani оқytudaғы innovaciyalық tekhnologiyalar. Оқu қуraly.– Ақтәbe, 2009. – 67 b.
6. Harlamova, T.V. Incorporating Technology into EFL Classroom // Mәdenietaralық kommunikaciya kontekstindegi shet tilderi: «Mәdenietaralық kommunikaciya kontekstindegi shet tilderi» VI halyқaralық internet-konferenciyasynuң materialdary (26-28 ақпан 2014 zh). - Saratov, 2014. - B. 312-317.